

El pastoret

Matadepera

Ubicació

Comarca:	Vallès Occidental
Lloc/Adreça:	La Castellassa de can Torres
Emplaçament	Parc Natural de Sant Llorenç del Munt i Serra de l'Obac
Alçada:	829

Coordenades:

Latitud:	41.6362
Longitud:	2.02765
UTM Est (X):	419015
UTM Nord (Y):	4609842

Classificació

Número de fitxa	08120 - 141
Àmbit:	Patrimoni immaterial
Tipologia	Tradició oral
Estil / època:	Contemporani
Segle	XIX-XX
Estat de conservació	Bo
Protecció	Inexistent
Accés	Obert
Ús actual:	Simbòlic
Titularitat	Pública
Autoria de la fitxa	Jordi Montlló Bolart
Data de registre de la fitxa:	dc., 20/01/2021 - 16:27

Descripció

La primera versió publicada d'aquesta llegenda és de Lluís Vergès i Solà (1972), que Miquel Ballbé (1982) transcriu íntegrament. I diu així:

“La seva pintoresca llegenda, retornant a l’antigor, és molt simpàtica. Conten que en un mas, avui desaparegut, i situat a la part llevantina de la muntanya de Sant Llorenç del Munt, hi havia un xicot que tenien com a pastoret i mentre el ramat s’entretenia menjant herbes, ell s’enfilava pels turons perquè hi era molt aficionat. Un dia proposà enfilarse a la majestuosa Castellassa tot i que ja comprenia que era difícil, car en aquella època es considerava inaccessible. El minyó, animós, amb penes i treballs i vençant totes les dificultats, aconseguí per fi arribar al cim alt i veient-se triomfant, tot i admirant el meravellós panorama que des d’allí podia contemplar, es donà per satisfet. Però en voler davallar compregué que no era tan fàcil com de moment havia cregut. L’angoixa s’apoderà d’ell i una suor freda envaí el seu cos i es considerà perdut si un voler de Déu no l’ajudava. Caient de genolls a terra, sobre aquell cim tan elevat, implorà a la Verge de les Arenes, de la qual era fervent devot, perquè intercedís per la seva salvació davant del perill de mort en què es trobava pel seu atreviment, i li prometé que si es lliurava de tal perill pagaria per a la capella una campana, el so de la qual se sentiria des de la Castellassa. Seguidament comença a resar amb fervor fins que la son el va vèncer.

Cap a mitja nit el despertà un fort soroll i un tuf com de sofre cremat i sorprès sentí la veu del diable oferint-li la seva protecció. “Només jo – li digué el dimoni – puc salvar-te. Si em dones l’ànima et pujaré les cadenes que el meu company – un altre dimoni – prepara al peu del massís”. El minyó no es va deixar vèncer per la temptació i tot fent el senyal de la creu s’encomanà amb més fervor encara a la Verge de les Arenes.

Però el dimoni continuava fent-li oferiments, com posar-li un pont o bé una grossa pila d’herba perquè pogués saltar sense cap perill. Tot fou inútil. El xicot ple de fe confiava en la intercessió de la Verge i la voluntat de Déu. No fent cas del diable es tornà a quedar adormit. El cert és que en despertar novament, es trobà a baix, al peu de la Castellassa sense haver sofert mal de cap mena. Atribuïnt el fet miraculós de la seva salvació a la bondat de la Verge, conten que pagà la campana promesa i continuà essent d’aquell dia endavant més devot que mai de Nostra Senyora de les Arenes.

Del referit succés, explicat per la tradició i comentat pels diferents vells de la rodalia, nosaltres podem donar fer d’haver pogut contemplar entre els exvots que existien dins de la capella de l’ermita un curiós quadre pintat sobre fusta enguixada en el qual es glossava el fet explicat i les següents lletres “**MIRACLE DE NTRA. SRA. DE LES ARENES QUE SUCCEÍ LO ANY 1945**”.

També es diu que el minyó, de retorn a casa seva i en passar per davant de l’ermita de les Arenes, exclamà: - Avui, Verge estimada no us duc cap pom de flors, però d’ací a uns dies us portaré dos rams de perpetuïnes que no es marciran mai més.

Recordem també que, en la nostra joventut, quan anàvem al tradicional “Aplec de l’ermita de les Arenes” el dia 8 de setembre de cada any, festivitat de totes les Verges trobades, a l’altar hi havia un campanaret amb una campana i a cada costat un gerret de vidre i flors representant les perpetuïnes...”

Observacions:

Està publicada amb diferents noms; Ballbé (1982) i Vergés (1972) com a “Llegenda del Pastoret”, mentre que FONT i GUILLUÉ (1976) com, “El Pastoret de les Arenes”.

Bibliografia

BALLBÉ i BOADA, Miquel (1982). *Matadepera i Sant Llorenç del Munt. Més de mil anys d’història*. Vol. II. Sant Llorenç del Munt, pp.430-431. Matadepera: Ajuntament de Matadepera i Caixa d’Estalvis de Terrassa.

FONT i GILLUÉ, Josep Maria (1976). *Llegendes i rondalles i trifulgues de Sant Llorenç del Munt*, pp. 8. Terrassa: Xarxa de Biblioteques Soler i Palet de Terrassa (Vallès Occidental).

VERGÉS i SOLÀ, Lluís (1972). *El llibre de Castellar. Història i vida d'un poble del Vallès i dels seus agregats, Sant Feliu del Racó i les Arenes*. Sant Llorenç Savall.

